

«Αθηνά»

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΠΛΩΝ

Σαλαμίνος 10, Θεσσαλονίκη 54625, Τηλ/Fax: 2310904794 / 6944165341, www.armscontrol.info

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΤΡΙΓΩΝΟΥ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ - ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ - ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ - ΔΙΑΦΑΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ - ΕΠΙΔΙΩΚΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γεώργιος Καραποστόλου¹
Καθηγητής Στρατιωτικής Ιστορίας ΣΣΕ, Αντιστράτηγος ε.α.

Πέμπτη, 29 Μαρτίου 2007

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως ήταν φυσικό αναμενόμενο, μετά τις ραγδαίες ανακατατάξεις της τελευταίας δεκαετίας του εικοστού αιώνα, στον ευρύτερο χώρο Ευξείνου – Βαλκάνια – Μέση Ανατολή που συντελέστηκαν με πολεμικές συγκρούσεις, με ιδιότυπη διάλυση κρατικών οντοτήτων και αναζωπύρωση εθνικών και θρησκευτικών διαφορών ακολούθησε η γνωστή περίοδος της αλλαγής των «ρόλων» με τη διπλωματία και τη διεθνή πολιτική να παίρνουν τη σκυτάλη από τους στρατιωτικούς και να προσπαθούν να εξεύρουν ή να επιβάλουν νέους κανόνες στην περιοχή προκειμένου να διασφαλιστεί η λειτουργία της ισορροπίας στο νέο καθεστώς των παλαιών και νέων κρατών.

Προκειμένου να γίνει αντιληπτή η σημασία υπό τη σημερινή οπτική γωνία του γεωγραφικού αυτού τριγώνου, θεωρώ καταρχήν σκόπιμο να σας κάνω κοινωνούς ορισμένων στοιχείων που επηρεάζουν την πολλαπλότητα των προβληματισμών και παράλληλα δημιουργούν την αίσθηση μιας αμφίβολης εξέλιξης δεδομένων των επηρεασμών όλων των πληθυσμών της περιοχής από ιδιαίτερες ιδεολογικές θρησκευτικές και ιστορικές αντιπαλότητες ακόμα και από εξυπηρέτηση διαφορετικών συμφερόντων.

Παράγοντες που δεν είναι δυνατόν να ξεπεραστούν με απλά ευφυή ιδεολογήματα του τύπου πολυπολιτισμικών ή οικονομικών κλπ κοινωνικών συρραφών.

Παρατηρώντας το χάρτη της περιοχής, διακρίνουμε τρία γεωστρατηγικά κέντρα. Τον Ευξείνο Πόντο, τα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο.

¹ Ο Καθηγητής-Στρατηγός κ. Γ. Καραποστόλου είναι μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ελληνικού Κέντρου Ελέγχου Οπλων, «Αθηνά».

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ (ΜΑΥΡΗ ΘΑΛΑΣΣΑ)

Η Μαύρη Θάλασσα και η Μεσόγειος αποτελούν δύο συγκοινωνούντα δοχεία με συγγενικές καταβολές πολιτισμών που επηρέασαν και εξακολουθούν να επηρεάζουν κεντρικά την παγκόσμια κοινότητα.

Σήμερα ο παρευξείνιος χάρτης απαρτίζεται από τις εξής κρατικές οντότητες :

Ουκρανία, 603.700 τ.χλμ., πληθ. 50.600.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Κίεβο 2,7 εκατ., εθνότητες : Ουκρανοί 73%, Ρώσοι 22%, λοιποί 5%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 90%

Μολδαβία, 33.700 τ. χλμ., πληθ. 4.450.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα: Κισινάου 670 χιλ κάτοικοι, εθνότητες : Μολδαβοί Ρουμάνοι 65%, Ουκρανοί 14%, Ρώσοι 13%, Γκαγκαούζοι 3%, Βούλγαροι 2%, λοιποί 3%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 98,5%

Ρουμανία, 237.500 τ. χλμ., πληθ. 22.460.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα: Βουκουρέστι 2.100 χιλ. κάτοικοι, εθνότητες: Ρουμάνοι 88%, Ούγγροι 9%, Γερμανοί 1%, λοιποί 2%, θρησκεία: Ορθόδοξοι 70%, Καθολικοί 6%, Προτεστάντες 6%, Ουνίτες 5%

Βουλγαρία, 110.994 τ. χλμ., πληθ. 8.290.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Σόφια, 1.400 χιλ., εθνότητες : Βούλγαροι 85%, Τούρκοι 9%, Γύφτοι 3%, Σέρβοι 2%, Αρμένιοι 1%, θρησκεία: Ορθόδοξοι 85%, Καθολικοί 2%, Μουσουλμάνοι 13%,

Τουρκία, 779.452 τ. χλμ., πληθ. 63.530.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα Άγκυρα 3 εκατ. κάτοικοι – Κωνσταντινούπολη 10 εκατ. κάτοικοι, εθνότητες Τούρκοι 77%, Κούρδοι 17%, Αρμένιοι – Έλληνες 3%, Άραβες 3%, θρησκεία Μουσουλμάνοι Σουνίτες 97%

Γεωργία, 69.700 τ. χλμ., πληθ. 5.200.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα Τυφλίδα 1.400 χιλ. κάτοικοι, εθνότητες Γεωργιανοί 69%, Αρμένιοι 9%, Ρώσοι 6%, Αζέροι 6%, Οσετιανοί 3%, Απχάζιοι 2%, λοιποί 4%, θρησκεία, Ορθόδοξοι 83%, Μουσουλμάνοι 13%, λοιποί 4%

Ρωσία, 17.750.200 τ.χλμ., πληθ. 147.300.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Μόσχα 10,7 εκατ. κάτοικοι, εθνότητες : Ρώσοι 89%, Τάταροι 4%, Ουκρανοί 3%, Σούβας 2%, Μπασκίρ 1%, Λευκορώσοι Κοζάκοι 9%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 85%, Μουσουλμάνοι 10%, λοιποί 5%

Αρμενία, 29.743 τ. χλμ., πληθυσμός 3.000.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Ερεβάν 600 χιλ. κάτοικοι, θρησκεία : Ορθόδοξοι 90%

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Ο παρευξείνιος χώρος βρίσκεται σε σημαντικές προσπάθειες ανακατατάξεως του υπάρχοντος status quo, όπως χαρακτηριστικό παράδειγμα καταγράφουν οι τρομοκρατικές ενέργειες στην Οσετία και Τσετσενία, οι οποίες θέτουν σε κίνδυνο την τοπική και διεθνή ασφάλεια και κυρίως τους αγωγούς μεταφοράς ενέργειας από τις περιοχές της Κασπίας και της Ρωσίας προς τις δυτικές χώρες επηρεάζοντας καθοριστικά τις οικονομίες τους.

Η Τουρκία επηρεάζει τη γεωστρατηγική και την ασφάλεια της περιοχής με τις ηγετικές βλέψεις που διακατέχεται ενώ αναμένει τη διαδικασία εντάξεώς της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το ιδιόμορφο είναι στην περίπτωση της ότι προσδοκά οφέλη χωρίς να προβαίνει σε καμιά ενέργεια καλής θελήσεως τόσο προς τις γειτονικές χώρες του Ευξείνου όσο και προς την Ελλάδα και την Κύπρο με τις οποίες έχει διαφορές οι οποίες φτάνουν μέχρι και το απαράδεκτο φαινόμενο της παράνομης στρατιωτικής κατοχής εδαφών εφαρμόζοντας μια παλαιού τύπου πολιτική οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Η διαμάχη Απχαζίων – Γεωργιανών με φόντο τα πετρέλαια της περιοχής και τους αγωγούς μεταφοράς τους επέτρεψε τις προσπάθειες διείσδυσης των Ηνωμένων Πολιτειών και της Τουρκίας στον συγκεκριμένο χώρο σε συνδυασμό με την αναζωπύρωση του ισλαμικού φονταμενταλισμού και τη μακρόχρονη βίαιη πρωτοκαθεδρία της Ρωσίας η οποία εξακολουθεί να φοβάται για την ασφάλεια του μαλακού υπογαστρίου της.

Η Κοιλάδα Κόντορ είναι το σημείο κλειδί της διαμάχης Απχαζίας – Γεωργίας. Η περιοχή βρίσκεται νότια της Δημοκρατίας της Τσερκεζίας που ανήκει στη Ρωσική Ομοσπονδία.

Τον Οκτώβριο του 2001 ο Τσετσένος οπλαρχηγός Γκελάγιεφ ήταν έτοιμος να καταλάβει την περιοχή με αποτέλεσμα οι Ρώσοι για να τον εμποδίσουν βομβάρδισαν την Κοιλάδα και το 15% του πληθυσμού κατέφυγε στην Τυφλίδα.

Η αρχαία χώρα των Σκυθών που κόβεται στα δύο από τον ποταμό Δνείπερο και ακούει στο όνομα Ουκρανία πασχίζει τα τελευταία χρόνια να βρει το βηματισμό της αφού πρώτα πέρασε μέσα από μια άναρχη μεταβατική περίοδο που την έφερε πίσω και ως οικονομία και ως κοινωνία.

Χαρακτηριστική είναι η διαμόρφωση ενός καταστροφικού υπερπληθωρισμού, η ανεργία, τα αλλεπάλληλα σκάνδαλα κατά τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης που ωφέλησαν την ολιγαρχία της παλαιάς κομμουνιστικής νομενκλατούρας.

Η αυριανή Ουκρανία θα εξαρτήσει την παρουσία της στην περιοχή από τρεις παράγοντες :

- Από την καταπολέμηση της εκτεταμένης διαφθοράς.
- Από την αντιμετώπιση των αναφουμένων εθνικών προβλημάτων ταυτότητας που κινδυνεύει να τη διχοτομήσει.
- Από τον εθνικό της προσανατολισμό.

Η Ουκρανία έχει σημαντικά στρατηγικά πλεονεκτήματα τα οποία απορρέουν από τη γεωπολιτική της θέση και το οικονομικό πλούσιο παραγωγικό ανθρώπινο δυναμικό της.

Το πρόβλημα της περιοχής Νακόρνο – Καραμπάχ που αποτελεί τη λυδία λίθο μεταξύ Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν φαίνεται ότι οδηγείται προς τη λύση του πλην όμως εξακολουθεί να υφίσταται λόγω της σημαντικής θέσης στις οδεύσεις των αγωγών.

ΒΑΛΚΑΝΙΑ

Σήμερα η κατάσταση στη Βαλκανική μπορεί να χαρακτηριστεί με την έκφραση ότι η πυριτιδαποθήκη ξαναπήρε φωτιά και το βέβαιον είναι ότι καμιά συμφωνία τύπου Ντέντον δεν μπορεί να τη σβήσει.

Η διαμορφούμενη σήμερα κατάσταση κρατικών οντοτήτων έχει όπως παρακάτω :

Αλβανία, 27.750 τ. χλμ., πληθ. 3.413.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα Τίρανα, εθνότητες : Αλβανοί 85%, Έλληνες 13%, Σέρβοι – Βούλγαροι 2%, θρησκεία : Μουσουλμάνοι 70%, Ορθόδοξοι 20%, Καθολικοί 10%

Βουλγαρία, όπως αναφέρθηκε προηγούμενα

Ελλάδα, 131.940 τ. χλμ., πληθ. 10.947.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα Αθήνα, εθνότητες : Έλληνες 98%, λοιποί 2%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 98%, Μουσουλμάνοι 1,3%, λοιποί 0,7%

Ρουμανία, όπως αναφέρθηκε προηγούμενα.

Τουρκία : όπως αναφέρθηκε προηγούμενα.

Βοσνία – Ερζεγοβίνη : 51.233 τ. χλμ., πληθ. 3.201.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα Σεράγεβο, εθνότητες : Μουσουλμάνοι 38%, Σέρβοι 40%, Κροάτες 22%, θρησκεία : Μουσουλμάνοι 40%, Ορθόδοξοι 31%, Καθολικοί 15%, Προτεστάντες 4%, άλλοι 5%

Κροατία : 56.538 τ. χλμ., πληθ. 4.660.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Ζάγκρεμπ, εθνότητες : Κροάτες 78%, Σέρβοι 12%, άλλοι 10%, θρησκεία : Καθολικοί 77%, Ορθόδοξοι 11%, Μουσουλμάνοι 2%, Προτεστάντες 2%, άλλοι 8%

Π.Γ.Δ.Μ. : 25.333 τ. χλμ., πληθ. 2.150.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Σκόπια, εθνότητες : Σλαβόφωνοι 63%, Αλβανοί 22%, Τούρκοι 4%, Σέρβοι 2%, Έλληνες 2%, Βούλγαροι 2%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 67%, Μουσουλμάνοι 30%, άλλοι 3%

Σερβία : 88.561 τ. χλμ., πληθ. 10.390.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Βελιγράδι, εθνότητες : Σέρβοι 73%, Αλβανοί 14%, Ούγγροι 6%, άλλοι 7%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 73%, Μουσουλμάνοι 19%, Καθολικοί 4%, Προτεστάντες 2%, άλλοι 2%

Μαυροβούνιο : 13.812 τ. χλμ., πληθ. 710.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Ποντγκόριτσα, εθνότητες : Μαυροβούνιοι 63%, Σέρβοι 22%, άλλοι 15%, θρησκεία : Ορθόδοξοι 60%, Μουσουλμάνοι 25%, Καθολικοί 11%, άλλοι 4%

Σλοβενία : 20.296 τ. χλμ., πληθ. 2.050.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Λιουμπλιάνα, εθνότητες : Σλοβένοι 90%, Κροάτες 5%, Σέρβοι 2%, άλλοι 3%, θρησκεία : Καθολικοί 96%, Μουσουλμάνοι 2%, άλλοι 2%

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Στο χώρο των Βαλκανίων οι ένοπλες συγκρούσεις έχουν παραχωρήσει τη θέση τους σε μια κατ'έπιφαση ηρεμία, δεδομένου ότι ομάδες ανθρώπων προσκολλημένων σε ιδέες αλυτρωτισμού συνδυασμένες με ακραία ισλαμικά τρομοκρατικά στοιχεία αναμένουν τις κατάλληλες συνθήκες για επανεμφάνιση.

Με αποτέλεσμα να αναμένεται στα επόμενα χρόνια αποσταθεροποιητική περίοδος είτε με τη μορφή επεκτατισμού (ΠΓΔΜ εις βάρος της Ελλάδος, Κροατίας – Σερβίας εις βάρος Βοσνίας), είτε με τη μορφή δημιουργίας νέων κρατών (Κόσσοβο) ή μεγάλων κρατών (Μεγάλη Αλβανία).

Από την άλλη πλευρά τα βαλκανικά κράτη, πλην Ελλάδος, Βουλγαρίας και Ρουμανίας, επιδιώκουν την ένταξη στους δυτικούς πολιτικούς και στρατιωτικούς οργανισμούς (Ε.Ε. – ΝΑΤΟ) προκειμένου να τύχουν οικονομικά κυρίως οφέλη από αυτούς τους φορείς σε συνδυασμό με την κρατική τους ασφάλεια.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΛΕΚΑΝΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Τα κράτη που γεωγραφικά αποτελούν την παράλιο ζώνη της Ανατολικής Μεσογείου μπορεί να είναι η Κύπρος, η Αίγυπτος, η Συρία, το Ισραήλ, ο Λίβανος και η Τουρκία είναι αδύνατον όμως να μη λάβουμε υπόψη μας και την ενδοχώρα με σημαντικότερο σημείο αναφοράς τα κράτη του Ιράκ, του Ιράν και τα λοιπά αραβικά κράτη.

Η καυτή ζώνη των παραλίων της Ανατολικής Μεσογείου έχει την εξής σύσταση :

Κύπρος : 9.251 τ. χλμ., πληθ. 784.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Λευκωσία, εθνότητες : Έλληνες 77%, Τούρκοι 18%, λοιποί 5%

Λίβανος : 10.452 τ. χλμ., πληθ. 3.870.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Βηρυτός, πληθυσμιακή κατανομή : Μαρωνίτες 28%, Ορθόδοξοι 12%, Σίτες Μουσουλμάνοι 34%, Σουνίτες Μουσουλμάνοι 21%, Δρούζοι 5%

Συρία : 183.885 τ. χλμ., πληθ. 19.043.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα: Δαμασκός, εθνότητες :Αραβες 85%, Κούρδοι 10%, άλλοι 5%, θρησκεία : Μουσουλμάνοι 90%, Χριστιανοί 10%

Ισραήλ : 23.143 τ. χλμ., πληθ. 7.100.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα: Τελ Αβίβ, εθνότητες : Ισραηλίτες 76%, Μουσουλμάνοι 16%, Χριστιανοί 4%, λοιποί 4%

Αίγυπτος : 1.001.400 τ. χλμ., πληθ. 82.000.000 κάτοικοι, πρωτεύουσα : Κάιρο, θρησκεία : Μουσουλμάνοι 90%, Χριστιανοί 10%

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ

Η ανάλυση των ιδιαιτεροτήτων στην περιοχή, νομίζω ότι είναι λίγο – πολύ γνωστή, αφού είναι στο προσκήνιο της επικαιρότητας καθημερινά, ενώ είναι γεγονός ότι οι προβολείς της διεθνούς κοινότητας έχουν στραφεί στο Ιράκ και στο καθεστώς το οποίο προσδοκάται ότι μπορεί να εγκαθιδρυθεί εκεί λαμβανομένης υπόψη της πληθυσμιακής κατανομής αυτού.

Ένας άλλος κρίσιμος χώρος διενέξεως είναι ο χώρος της ισραηλινο-παλαιστινιακής διενέξεως που μετά το θάνατο του Παλαιστινίου ηγέτη Γιασέρ Αραφάτ και την εκλογή του συντηρητικού ηγέτη Μαχμούτ

Αμπάς, δημιούργησε τις ελπίδες αναβίωσης του οδικού χάρτη, τη διακοπή ή το τέλος της ένοπλης αντιπαράθεσης, της ιντιφάντα και την εγκαθίδρυση μιας διαδικασίας εκτόνωσης της κρίσεως με τελικό αντικειμενικό σκοπό τη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους. Η αισιοδοξία αυτή ανεστάλη με την εμφάνιση στην κυβέρνηση της Χαμάς χωρίς να παραβλέψουμε τη σημερινή προσπάθεια συγκυβερνήσεως Χαμάς – Φατάχ.

Και οι δυο αυτές προσπάθειες βαρύνονται από τεράστια προβλήματα και αντικειμενικά είναι πολύ αμφίβολης εξελίξεως, δεδομένου ότι επηρεάζονται από εξτρεμιστικά εθνικιστικά και θρησκευτικά στοιχεία τα οποία από λόγους ιδεολογίας, πίστωσης ή εξυπηρέτησης συμφερόντων δεν είναι δυνατόν να ξεπεράσουν με ευκολία τα πιστεύω και κυρίως τους ένοπλους αγώνες και τους ποταμούς αίματος.

Οι χώρες της Μέσης Ανατολής όταν και εφόσον βρουν τις λύσεις τους στα εσωτερικά τους προβλήματα θα χρειαστούν σημαντικό χρόνο προκειμένου να περάσουν σε δομές δυτικού τρόπου διακυβέρνησης.

Τα πολλαπλά προβλήματα της περιοχής περιπλέκει και η διαφαινόμενη ύπαρξη πολιτικής βούλησης των ΗΠΑ για τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου ή με διευρυμένη αυτονομία κράτους στο χώρο του Ιρακινού Κουρδιστάν με γεωπολιτικές επιπτώσεις στις γύρω περιοχές οι οποίες περιλαμβάνουν κουρδικούς πληθυσμούς και κυρίως στην Τουρκία.

Δεν υφίσταται λοιπόν η ανάγκη καταδείξεως της παγκοσμίου σημασίας των τριών πλευρών ή κορυφών, του ζωτικότερου χώρου της γης μας.

Γεννάται πλέον το θέμα να βρούμε το συνδεδετικό ιστό αυτού του τριγώνου και την ουσιαστική συρραφή των παραγόντων που δημιουργούν την ενιαιότητα του χώρου αλλά και την ενιαιότητα των προβληματισμών των προσπαθειών διαφαινομένων λύσεων και προοπτικών για τους πληθυσμούς της περιοχής αλλά και την παγκόσμια κοινότητα.

ΚΟΙΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΤΡΙΓΩΝΟΥ

Εδώ και εκατονταετίες η περιοχή του τριγώνου έγινε μόνιμος χώρος εγκαταστάσεως ενός νεοφωτίστου θρησκευτικού πλήθους που είχε ασπαστεί το Μωαμεθανισμό αναπαραγόμενος με ταχείς ρυθμούς και επιθετικούς προσανατολισμούς επεκτάσεως κυριαρχίας στην ασιατική ζώνη της Μέσης Ανατολής αλλά και την παρευξείνιο ζώνη με μικρότερες οπωσδήποτε διεισδύσεις στα Βαλκάνια.

Αναχώματα τύπου Σταυροφοριών ή Βυζαντίου ανέκοψαν το ρυθμό όχι όμως και τον αντικειμενικό σκοπό τους που ήταν η εδραίωση τους στην περιοχή και ει δυνατόν η μεταπήδηση τους στην Ευρώπη, κάτι που τελικώς επετεύχθη με τη σύσταση της οθωμανικής αυτοκρατορίας. Εστίες υπερμάχων του Χριστιανισμού όπως οι Έλληνες ή οι Αρμένιοι ή και οι εκχριστιανισθέντες Καυκάσιοι και Σλάβοι ανέκοψαν τον πλήρη κοινωνικό έλεγχο των περιοχών από τους Μουσουλμάνους.

Οι πόλεμοι του 20^{ου} αιώνα, Α΄ και Β΄ Παγκόσμιος δημιούργησαν τις προϋποθέσεις λήξης των καθεστώτων αποικισμού στην περιοχή αλλά ταυτόχρονα δημιούργησαν ένα νέο πολιτικό χάρτη με κυρίαρχα στοιχεία την ασφυκτικότητα και συνεχείς διεκδικήσεις των μουσουλμανικών πλειοψηφιών.

Αν λάβει κανείς υπόψη και την νεοεμφανιζόμενη πρώτη ύλη του πετρελαίου που παρουσιάστηκε σε αφθονία στην περιοχή αλλά και την ίδρυση ενός κράτους – τοποτηρητού αλλά με ιστορικές καταβολές όπως το Ισραήλ, η κατάσταση έγινε γρήγορα εκρηκτική.

Την ίδια περίοδο οι χριστιανικοί λαοί των Βαλκανίων και του μαλακού υπογαστρίου της Ρωσίας χείμαζαν σε ανελεύθερα και χωρίς ηθικές και ιδεολογικές προκαταλήψεις σοβιετικά καθεστώτα.

Είναι πραγματικά απορίας άξιον πως ανακαλύψαμε ξαφνικά σήμερα τη διάσταση των πολιτισμών στην περιοχή μας και οπωσδήποτε τα μέτρα που λαμβάνονται είναι εκ των υστέρων.

Άρα, ο πρώτος κοινός παράγοντας των περιοχών του τριγώνου είναι πλέον σαφής. Είναι η εν δυνάμει σύγκρουση δύο πολιτισμών, δύο φιλοσοφιών ζωής ενώ παράλληλα αποτελεί με τις μεθοδεύσεις ξένων συμφερόντων και το κέντρο αυτής της διαμάχης.

Η ύπαρξη αυτού καθ'εαυτού του προνομιούχου ορυκτού που ακούει στο όνομα πετρέλαιο και των οδεύσεων εκμεταλλεύσεως και παροχής του σηματοδοτεί το δεύτερο κοινό παράγοντα του τριγώνου.

Έχει γίνει απολύτως αντιληπτό πλέον ότι ένας άλλος σημαντικός παράγον αναπτύξεως στην παγκόσμια αγορά είναι οι θαλάσσιες και οδικές αρτηρίες μιας περιοχής.

Και οι δυο που αλληλοεπηρεάζονται σε όλο το μήκος και πλάτος του τριγώνου είναι καθοριστικής σημασίας για την παγκόσμια ανάπτυξη και αποτελεί τον τρίτο ενιαίο παράγοντα.

Η δημιουργία εθνικών κρατικών οντοτήτων στην περιοχή του τριγώνου που ανήκαν στη σφαίρα επιρροής της Σοβιετικής Ένωσης και η αναζωπύρωση των διαφορών εθνικού ή θρησκευτικού χαρακτήρα (πχ Κούρδοι, Σουνίτες, Σιΐτες, κλπ) αναπτύσσουν μια πολυσυγκρουσιακή δυναμική χωρίς ορατή πορεία στο άμεσο μέλλον και αποτελούν τον τέταρτο κοινό παράγοντα της περιοχής.

Έχοντας λοιπόν υπόψη αυτούς τους παράγοντες που αφορούν τους εσωτερικούς προβληματισμούς των πληθυσμών της περιοχής αλλά και της επιδίωξης του παγκοσμίου παράγοντα να θέσει υπό τον έλεγχο του τις εξελίξεις, απαιτείται η ύπαρξη μιας αναζήτησης προκειμένου να καταδειχτούν όχι μόνο προβλήματα αλλά και λύσεις και ει δυνατόν επιμέρους καθορισμός στόχων.

Μέση Ανατολή

Τα μεγάλα προβλήματα της Μέσης Ανατολής εστιάζονται σήμερα σε πέντε σημεία χωρίς να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και άλλα μικρότερα.

Αυτά είναι :

- Η αντιπαλότητα του Ισραήλ με όμορα αραβικά κράτη καθώς και η ανάγκη δημιουργίας ενός κράτους Παλαιστινιακού στο πλευρό του που αποτελεί επιδίωξη και σημαία ολοκλήρου του Ισλαμισμού.

- Η διαμάχη για τον έλεγχο των πετρελαίων του Ιράκ και του ευρύτερου χώρου σε συνδυασμό με την ανάγκη ελέγχου των υδάτων του Τίγρη και του Ευφράτη.
- Οι διαφορές φιλοσοφίας ζωής μεταξύ Σιϊτών και Σουνιτών με προεκτάσεις εντός του Λιβάνου και μεταξύ αυτών και των Ορθοδόξων και Μαρωνιτών δυναμιτίζουν το εσωτερικό του μουσουλμανικού μετώπου.
- Η ιδιομορφία του καθεστώτος του Ιράν και η προσπάθεια αναδείξεώς του σε πυρηνική δύναμη έχει γίνει πεδίο διαμάχης ακόμη και μεταξύ των μεγάλων κρατών της Δύσεως (Γαλλία, Γερμανία, ΗΠΑ).
- Η ύπαρξη ενός συμπαγούς γεωγραφικά έθνους στο μαλακό υπογάστριο της Τουρκίας με αγωνιστική διάθεση αλυτρωτικού χαρακτήρα που ακούει στο όνομα Κούρδοι θα αποτελέσει σύντομα σημείο αναφοράς κρίσεων.

Βαλκάνια

Τα προβλήματα στα Βαλκάνια έχουν πολυπλοκότητα και ιστορικό χαρακτήρα με φαινομενική σήμερα ισορροπία αλλά και παγκόσμιο ενδιαφέρον είτε επιλύσεώς τους είτε παρουσίας γενικότερων συμφερόντων.

Τα κυριότερα είναι :

- Η αμφισβήτηση της Τουρκίας από την Ελλάδα του εναερίου χώρου της και των χωρικών υδάτων σε συνδυασμό με το Κυπριακό αλλά και το ενδιαφέρον της για τη μουσουλμανική μειονότητα της Δυτικής Θράκης.
- Το ενδιαφέρον της Σερβίας και της Κροατίας για προσάρτηση εδαφών σε περίπτωση ολισθήματος του συνομοσπονδιακού πειράματος Βοσνίας – Ερζεγοβίνης.
- Ο έλεγχος του στρατηγικής σημασίας οροπεδίου του Κοσσυφοπεδίου και η προσπάθεια δημιουργίας αυτονόμου περιοχής αλβανικής κατευθύνσεως.
- Η αβέβαιη τύχη του πληθυσμιακού μορφώματος του κράτους της ΠΓΔΜ που συνθλίβεται από τις γειτονικές αμφισβητήσεις της Αλβανίας και Βουλγαρίας σε συνδυασμό με την ιστορική προσπάθεια των Σλάβων για διέξοδο στο Αιγαίο να βρίσκει εκφραστή τα Σκόπια με μεθοδεύσεις διαφόρων τρόπων τύπου ονομασίας συμβόλων κλπ χωρίς να αντιλαμβάνεται την θνησιγενή θέση τους χωρίς τη στήριξη της Ελλάδος.
- Το πρόβλημα της πληθυσμιακής πλειοψηφίας των Ούγγρων στην σερβική επαρχία της Βοϊβοντίνιας.

Ευξείνιος Πόντος

Τα προβλήματα της περιοχής του Ευξείνου Πόντου σε συνδυασμό κυρίως με την περιοχή της Κασπίας την οικονομική αδυναμία των νεοτευκτών κρατών και τη συνεχιζόμενη αντιπαλότητα μικρών πληθυσμών για μεγάλης στρατηγικής σημασίας περιοχές συνοψίζονται ως εξής :

- Επιδίωξη της Τουρκίας να παίξει ηγετικό ρόλο στην οικονομία της περιοχής και να συνενώσει υπό τη σκέπη της όλα τα τουρκμενικής καταγωγής κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.
- Η Ουκρανία σπαράσσεται και θα εξακολουθεί για καιρό να σπαράσσεται από το διχασμό της εθνικής της ταυτότητας λόγω της υπέρξεως του σημαντικού ποσοστού των Ρώσων ή φιλωρώσων στο έδαφός της με κίνδυνο διχοτόμησης και εμφυλίου.
- Η Γεωργία με στροφή φιλοαμερικανική έχει μπει σε περιπέτειες με την Απχαζία και την προστάτιδα Ρωσία για τον έλεγχο της Κοιλάδας του Κόντορ, γνωστό κόμβο μεταφοράς και παραγωγής ενεργείας.
- Συνεχείς αναζωπυρώσεις τοπικών κινημάτων τύπου Οσετίας ή Τσετσενίας πυροδοτούν ανασφάλεια στην προσπάθεια των υπολοίπων λαών για οικονομική ανάπτυξη και συνεργασία.

Μετά από αυτόν τον εντοπισμό των επί μέρους προβλημάτων δημιουργείται η εντύπωση ενός χώρου πολυδιάστατης ρευστότητας, και αν προστεθεί και το μεγάλο πρόβλημα της λαθραίας διεισδύσεως του Ισλάμ στα Βαλκάνια σε εφαρμογή της απόφασης του τρίτου Συνεδρίου του Πανισλαμισμού στη Μεδίνα θα απογοητευτούμε πλήρως για τις προοπτικές και τη τύχη της ασταθούς αυτής περιοχής. Όμως οφείλουμε να βρούμε τους στόχους και τα κοινά σημεία, να τα καταγράψουμε και με μακροχρόνια επιμονή να αναπτύξουμε τις δυνατότητες της περιοχής μέσα σε ένα περιβάλλον ειρηνικής συνύπαρξης με σεβασμό στις αρχές, τις αξίες και την ιστορική διαδρομή κάθε λαού.

ΣΤΟΧΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1. ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

A. Γενικές Στοχεύσεις

- Η επιδίωξη βαθμιαίας ενσωμάτωσης όλων ανεξαιρέτως των βαλκανικών χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση φροντίζοντας παράλληλα για την έξοδο της Σερβίας από τη διεθνή απομόνωση και την ένταξή της στις διεθνείς δομές ασφαλείας.
- Η ανάπτυξη διαβαλκανικής συνεργασίας στη βάση σταθερών κανόνων και αρχών πράγμα που απαιτεί όμως ενός σταθερού θεσμικού πλαισίου το οποίο θα τεθεί από τα ίδια τα βαλκανικά κράτη.
- Η στενότερη συνεργασία σε τομείς χαμηλής πολιτικής αλλά υψηλής σημασίας όπως είναι οι τομείς της εκπαίδευσης, των επιστημών και του πολιτισμού.
- Η συνεργασία σε επίπεδο τοπικών αρχών με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών σε θέματα διοίκησης και δημοκρατίας.
- Η ίδρυση ενός Βαλκανικού Ινστιτούτου που μπορεί να λειτουργήσει με τη βοήθεια και τη συνεργασία του ΟΗΕ τοποθετώντας τα όρια δράσης κάθε μέλους.

Β. Εξειδικευμένες λύσεις

- Αναγνώριση συνόρων ανεξάρτητα μειονοτήτων ή άλλων θεμάτων κυρίως για Αλβανία, Βοσνία και Σερβία.
- Απαγόρευση επεκτατισμών και αλυτρωτισμών κυρίως για ΠΓΔΜ - Τουρκία και μερικώς για Βουλγαρία.
- Αναγνώριση δια Συμφώνου και τήρηση κανόνων συγκεκριμένης μεταναστευτικής πολιτικής, κυρίως για Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία και Αλβανία.
- Άμεση επίλυση των ελληνοτουρκικών ζητημάτων και κυρίως:
 - α. την άρση του casus belli εις βάρος της Ελλάδος
 - β. καθορισμό του τρόπου οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδος του Αιγαίου
 - γ. αναγνώριση της κυπριακής δημοκρατίας
 - δ. αποχώρηση των στρατευμάτων κατοχής από την Κύπρο
 - ε. αποδοχή εντάξεως της Λευκωσίας στο ΝΑΤΟ

2. ΣΤΟΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΠΟΝΤΟ

Α. Γενικές Στοιχεύσεις

- Κατά την τελευταία δεκαετία οι παρευξείνιες χώρες παρουσίασαν καθυστέρηση όσον αφορά την ανάπτυξη των οικονομιών τους κατά τη μετατροπή της οικονομίας τους από το προηγούμενο καθεστώς. Επιβάλλεται η δημιουργία πολιτικού υποβάθρου για την επιτάχυνση της οικονομικής αναδιάρθρωσης και την ενσωμάτωση στην παγκόσμια οικονομία.
- Παρουσιάζονται εγγενή χρηματοεπενδυτικά και παραγωγικά προβλήματα. Παρόλα αυτά το χαμηλό κόστος παραγωγής και ο ορνυκτός πλούτος δημιουργούν ένα ελκυστικό περιβάλλον για τους ξένες επενδυτές με την προϋπόθεση της εδραιώσεως της ασφαλείας.
- Η μετάδοση της τεχνογνωσίας των επιχειρήσεων της ΕΕ είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη των παρευξείνιων επιχειρήσεων.
- Ο ΟΣΕΠ (Οργανισμός Συνεργασίας Ευξείνου Πόντου) που δημιουργήθηκε το 1990 και αναβαθμίστηκε το 1998 σε διεθνή οργανισμό είναι απαραίτητο εργαλείο για τη συνεργασία των παρευξείνιων χωρών τόσο για την οικονομική ανάπτυξη όσο και για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και του παρανόμου εμπορίου.
- Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάπτυξη των παρευξείνιων κρατών είναι η χαλάρωση του βρόγχου από τις εξαρτήσεις με συμφέροντα που πηγάζουν από το παλαιό καθεστώς της Σοβιετικής Ένωσης.

Β. Εξειδικευμένες λύσεις

- Προώθηση των ενεργειακών δρόμων μέσω των χωρών του Ευξείνου δια της Βαλκανικής με απαραίτητη την αποδοχή από την Τουρκία και τους προστάτες της την παράκαμψη των Στενών.

- Τη διατήρηση μιας και ενιαίας Ουκρανίας η οποία θα παίζει στα πλαίσια της ΕΕ και των ατλαντικών θεσμών γέφυρα με τη ρωσική πλευρά αθροίζοντας τα αντίστοιχα οφέλη από την πολιτική της αυτή.
- Η χρήση των οδεύσεων ενεργείας από Εύξεινο προς Σερβία και Ευρώπη αλλά και προς Βόρειο Ελλάδα – Αλβανία – Αδριατική θα πρέπει να εδράζονται επάνω σε ευρύτερη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων κρατών.
- Η υπογραφή συμφώνου αναγνώρισεως συνόρων ανεξαρτήτως της σοβιετικής ή ρωσικής καταγωγής των νέων κρατών και η επίλυση των τοπικών προβλημάτων δια της μεθόδου της ικανοποίησης των αδυνάτων θα δημιουργήσει ένα πλέγμα ασφαλείας στην περιοχή.

3. ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

A. Γενικές Στοιχεύσεις

Οπωσδήποτε η ποικιλία των προβλημάτων στην περιοχή της Μέσης Ανατολής δυσχεραίνει την ύπαρξη γενικόλογων στοιχεύσεων. Ως γενική ευχή περισσότερο μπορεί να θεωρηθεί ότι το μέλλον της περιοχής πρέπει να τεθεί στη βάση της ασφάλειας των λαών και της αυτοδιάθεσης των πληθυσμιακών πλειοψηφιών.

B. Εξειδικευμένες λύσεις

- Η ύπαρξη ενός ανεξαρτήτου παλαιστινιακού κράτους μη απειλουμένου θα θέσει τις βάσεις απομόνωσης των ακραίων μουσουλμανικών στοιχείων.
- Η επιστροφή των υψωμάτων του Γκολάν στη Συρία και η αδιάκοπη παροχή ύδατος από την Τουρκία θα συμβάλλει στην αποδοχή λύσεων στα εξής θέματα :
 - α. στο Λιβανικό,
 - β. στο Παλαιστινιακό,
 - γ. στη διαμόρφωση στο Ιράκ τριμερούς συνομοσπονδίας αναλογικής των πληθυσμών,
 - δ. στην απομόνωση των αθεμίτων επιδιώξεων του Ιράν,
 - ε. στην επίλυση του Κυπριακού,
 - στ. στην ανακούφιση της ισραηλινής κοινωνίας από τη μακροχρόνια πολεμική ένταση.
- Η μεθόδευση της δημιουργίας του αγωγού Κιρκούκ – Γιουμαρταλίκ θα πρέπει να καταλήγει στον τουρκικό λιμένα Τσειχάν με την προϋπόθεση εξασφάλισης του ευρύτερου χώρου συνθηκών ασφαλείας.

Εκείνο που καταδεικνύεται μέσα από την παραπάνω ανάλυση και από τις εκτιμήσεις των παραγόντων της διαφαίνεται ότι η περιοχή αυτή της γης αποτέλεσε, αποτελεί και θα αποτελεί για πολλά χρόνια ακόμη το κέντρο παγκοσμίων συμφερόντων ιδίως λόγω των αναγκών ενεργειακών πηγών και οδεύσεων ενώ παράλληλα είναι το κέντρο συγκρούσεων δύο πολιτισμικών πόλων που δημιουργεί αναφλέξεις κατά καιρούς σε συνδυασμό με τις τοπικές αντιθέσεις.

Ζούμε λοιπόν ως Έλληνες στο σημαντικότερο ζωτικό χώρο της γής και θα πρέπει κάθε κίνηση της ηγεσίας της χώρας να είναι προσεκτικά μελετημένη και να αποτρέπει κάθε παρενέργεια που μπορεί να είναι καταστρεπτική για το παρόν ή να υποθηκεύει το μέλλον και να σπλώνει το παρελθόν.